

Kommunfullmäktiges jämställdhetsutskott

Tid: Torsdagen den 12 mars 2026 kl. 09:00-10:50

Plats: Kommunstyrelsens sammanträdesrum

Beslutande: Charlotta Westerlund (S), ordförande
Joline Göttfert (M) Tj. ersättare för Anna-Karin Sjölander (C)
Ari Leinonen (S)
Mehrana Bassami (S)
Alireza Mosahafi (M)
Linda Lotare (V)
Maria Lindvall (-)(L)

Övriga deltagare: Se sidan två

Utses att justera: Joline Göttfert (M)

Sekreterare: digital signering §§ 14-16
Sofia Gustafsson

Ordförande: digital signering
Charlotta Westerlund

Justerare: digital signering
Joline Göttfert (M)

BEVIS**Justerat protokoll har offentliggjorts genom anslag**

Organ: Kommunfullmäktiges jämställdhetsutskott

Sammanträdesdatum: 2026-03-12

Anslaget har satts upp: 2026-03-16

Anslaget tas ner: 2026-04-07

Förvaringsplats: Kommunkansliet

Underskrift:
Sofia Gustafsson

Övriga deltagare

Ej tjänstgörande ersättare

Jan Lundberg (S)

Josefin Gustafsson (M)

Tobias Holmbom (V)

Mariam Salem (MP)

Tjänstepersoner

Annika Dalén, utvecklingsstrateg jämställdhet

Linda Gustafsson, jämställdhetsstrateg

Sofia Gustafsson, nämndsekreterare

Monica Svonni, Umeå Fritid, del av § 16

Robert Lindberg, RF SISU/projektledare Umeå Summer Zone, del av § 16

§ 14

Diariennr: KS-2025/00855

Motion 35/2025: Testpilot för självkörande taxitjänster i Umeå; Anders Norqvist (L)

Beslut

Jämställdhetsutskottet beslutar att föreslå kommunfullmäktige

Att avslå motionen.

Reservation

Alireza Mosahafi (M) och Joline Göttfert (M) reserverar sig till förmån för eget yrkande.

Ärendebeskrivning

Liberalerna har lämnat in en motion där de föreslår att Umeå kommun ska utreda möjligheten att bli testpilot för självkörande taxitjänster, så kallad robottaxi, och initiera samverkan med aktörer som Trafikverket och Umeå universitet. I motionen framhålls att Umeå har goda förutsättningar, inklusive en lämplig stadsstruktur, närhet till nationell transportforskning via Trafikverket, höga hållbarhetsambitioner, samt unika möjligheter att testa tekniken i norrländskt vinterklimat, så som snö, is och kyla. I motionen yrkar liberalerna att kommunfullmäktige beslutar:

Att Umeå kommun ska utreda möjligheten att bli testpilot för självkörande taxitjänster och identifiera lämpliga försöksområden inom kommunen.

Att Umeå kommun ska initiera samverkan med Trafikverket, Umeå universitet, Region Västerbotten och lokalt näringsliv för att aktivt bjuda in etablerade aktörer och forskningsmiljöer till pilotprojektet.

Tekniska nämnden har i sitt yttrande föreslagit avslag på motionen och lyfter såväl tekniska som juridiska och ekonomiska hinder. De menar att ett

pilotprojekt skulle kräva omfattande utredning och resurser som inte ryms inom kommunens nuvarande budget och verksamhetsprioriteringar.

Jämställdhetsutskottets yttrande

Jämställdhetsutskottet anser att ett framtåtlutat arbete för att förändra resmönster och nå en mer hållbar mobilitet är av stor vikt, inte minst då en stor del av klimatutsläppen i Umeå kommun kommer från persontransporter. Dock anser jämställdhetsutskottet inte att en satsning på självkörande taxitjänster är det som fokus bör läggas på. I stället anser utskottet att ett större fokus bör läggas på att förstå mobilitetens könade mönster.

Det är centralt att arbete med fokus på hållbar mobilitet innehåller en tydlig och aktiv förståelse av makt och kön.

Mobilitet och transportsystemet präglas av könade mönster. Rapporten *Jämställdhet och transportsystemet (Vinnova 2020)* visar att män och kvinnor gör lika många ärenden per dag, men reser på olika sätt. Män kör betydligt mer bil medan kvinnor gör fler kedjeresor och väljer kollektivtrafik eller hållbara färd sätt när alternativen finns. Skillnaderna kan inte förklaras enbart av inkomst eller tillgång till bil, snarare handlar det om olika preferenser och prioriteringar. Kvinnor prioriterar säkerhet högre och är mer positivt inställda till satsningar på hållbara transporter. Umeå kommuns resvaneundersökning visar att resmönster lokalt följer nationella trender; kvinnor i Umeå reser mer hållbart och vill i högre utsträckning än män prioritera satsningar på hållbara färd sätt. Nationellt skulle gruppen män behöva minska sitt bilresande med 42 procent och kvinnor med 17 procent för att nå hållbara nivåer. Om män reste som kvinnor skulle utsläppen från svenska persontransporter minska med cirka 20 procent.

Transportsektorn präglas av en stark teknisk rationalitet. Män är överrepresenterade i de organ som fattar beslut om budget, infrastruktur och trafikplanering. Vinnova lyfter därför i sin rapport tre principer för jämställt inflytande: att båda könen transportvanor ska väga lika tungt, att värderingar och attityder ska ges lika vikt och att mäns och kvinnors villkor ska inkluderas i hela beslutsprocessen.

Slutligen är det viktigt att förstå trygghet och otrygghet i relation till självkörande fordon, särskilt då dessa ska delas. Att färdas med okända i ett

fordon utan någon som är "ansvarig" kan innebära en ökad otrygghet, den kunskapen behöver finnas med i arbetet framåt om det är så att självkörande fordon är något som kan komma att testas i en framtid i Umeå. Slutligen anser jämställdhetsutskottet att innovation krävs i arbete med nya lösningar för hållbar mobilitet. Innovation kan dock inte avgränsas till tekniska lösningar utan behöver också, i högre utsträckning, handla om att utmana makt, normer och identitet.

Beslutsunderlag

Motion 35/2025

Beredningsansvariga

Linda Gustafsson

Jämställdhetsutskottets beslutsordning

Yrkanden

Joline Göttfert (M) för Moderaterna – bifall till eget yttrande;

"Jämställdhetsutskottet ser positivt på teknikutveckling inom transportsektorn, däribland utvecklingen av självkörande fordon. Det kan på sikt bidra till ett mer effektivt nyttjande av transportresurser, exempelvis genom att fordon används mer kontinuerligt och delas av fler resenärer.

Självkörande fordon testas redan i dag i Sverige. I Nacka kommun genomförs numera tester där fordonen körs under uppsikt. Erfarenheterna från dessa försök kan ge värdefull kunskap om hur tekniken fungerar i praktiken samt vilka möjligheter och utmaningar som finns.

Utskottet anser dock inte att Umeå kommun i nuläget bör ta initiativ till att starta tester med självkörande taxitjänster, eftersom det finns brister i den maskinläsbara datan som tekniken är beroende av. Samtidigt bör kommunen ha en öppen och positiv inställning till innovation och teknikutveckling. Om företag eller andra aktörer skulle vilja genomföra tester med självkörande fordon i Umeå bör kommunen därför vara positiv till att, inom ramen för gällande regelverk, möjliggöra sådana försök genom att exempelvis upplåta delar av vägnätet.

Genom att följa utvecklingen i andra kommuner och ta del av de erfarenheter som görs där kan Umeå kommun på sikt fatta välgrundade beslut om hur tekniken kan användas lokalt på ett säkert sätt. Självkörande fordon är en del av den tekniska utvecklingen inom mobilitet och kan i framtiden bidra till att göra resandet enklare, mer tillgängligt och mer effektivt för Umeåborna.”

Linda Lotare (V) – bifall till tjänsteskrivelsens förslag till yttrande.

Charlotta Westerlund (S) för Socialdemokraterna - bifall till tjänsteskrivelsens förslag till yttrande.

Propositionsordning som godkänns

Tjänsteskrivelsens förslag till yttrande mot Moderaternas förslag till yttrande. Ordförande finner att jämställdhetsutskottet beslutar att godkänna tjänsteskrivelsens förslag till yttrande.

Reservation

Alireza Mosahafi (M) och Joline Göttfert (M) reserverar sig till förmån för eget yrkande.

Beslutet ska skickas till

KS/KF

§ 15

Diariennr: KS-2025/01071

Motion 42/2025: Inför lågkostnadsparkering i parkeringshusen för att stärka centrumhandeln; Anders Sellström (KD)

Beslut

Jämställdhetsutskottet beslutar att föreslå kommunfullmäktige

Att avslå motionen.

Reservation

Alireza Mosahafi (M), Joline Göttfert (M) och Maria Lindvall (-) (L) reserverar sig till förmån för eget yrkande.

Ärendebeskrivning

Kristdemokraterna har lämnat in en motion där de yrkar att kommunfullmäktige beslutar:

- Att Umeå kommun återinför 2 timmars rabatterad parkering i de kommunala parkeringshusen, i syfte att stärka stadskärnans attraktivitet, handel och företagande.

Kristdemokraterna lyfter i motionen att Umeå stadskärna är en viktig mötesplats och att lågkostnadsparkering under rimliga tider kan ses som ett konkret sätt att stötta lokalt näringsliv, samtidigt som det bidrar till en mer levande stadskärna.

Umeå Parkerings AB (Upab) har yttrat sig på motionen och delar motionärens uppfattning om att god tillgänglighet till parkering är viktigt för en levande och attraktiv stadskärna. De lyfter att verksamheten ska bedrivas på affärsmässiga och marknadsmässiga grunder och på ett sätt som inte snedvrider konkurrensen på marknaden. Vidare lyfter de att

parkeringsavgifter är ett styrmedel i stadens trafiksystem, där en differentierad prissättning bidrar till att prioritera korttidsparkering för handel och service framför långtidsparkering i attraktiva lägen samt att erfarenheter från Umeå och andra städer visar att generell lågkostnad – eller avgiftsfri parkering inte påvisar långsiktigt önskad effekt på centrumhandel, utan riskerar att leda till minskad omsättning av platser, ökad söktrafik och försämrad framkomlighet.

Jämställdhetsutskottets yttrande

Att skapa förutsättningar för att stärka hållbart resande gynnar som regel gruppen kvinnor då de idag reser mer hållbart (RVU, Umeå kommun, 2023). I Umeå äger män dubbelt så många bilar som kvinnor och reser längre sträckor med bil och flyg. Det är centralt och i linje med andra satsningar som pågår på Umeå kommun att gruppen män förändrar sina resmönster och i högre utsträckning använder hållbara färdssätt. Detta för att Umeå kommun ska klara av att nå sina mål vad gäller klimatneutralitet och minska klimatutsläpp i den nivå som är nödvändig samt för att nå ett mer jämställt resande där olika gruppers resande underlättas.

Jämställdhetsutskottet anser inte att en rabatterad parkering i parkeringshusen skulle skapa bättre förutsättningar för kvinnor och män att ha samma makt att forma samhället och sina egna liv.

Beslutsunderlag

Motion 42/2025

Yttrande UPAB

Beredningsansvariga

Linda Gustafsson

Jämställdhetsutskottets beslutsordning**Yrkanden**

Alireza Mosahafi (M) för Moderaterna – bifall till motionen.

Maria Lindvall (-) (L) – bifall till motionen.

Linda Lotare (V) – bifall till tjänsteskrivelsens förslag (avslag till motionen)

Charlotta Westerlund (M) för Socialdemokraterna – bifall till tjänsteskrivelsens förslag (avslag till motionen).

Propositionsordning som godkänns

Tjänsteskrivelsens förslag (avslå motionen) mot bifall till motionen.

Ordförande finner att jämställdhetsutskottet beslutar enligt tjänsteskrivelsens förslag (avslå motionen).

Reservation

Alireza Mosahafi (M), Joline Göttfert (M) och Maria Lindvall (-) (L) reserverar sig till förmån för eget yrkande.

Beslutet ska skickas till

KS/KF

§ 16

Diariennr: KS-2026/00056

JUSK Informationer 2026-03-12

Beslut

Jämställdhetsutskottet beslutar

att utskottet har tagit del av informationen

Ärendebeskrivning

Umeå Summer Zone

Monica Svonni, Umeå Fritid och Robert Lindberg, projektledare, informerar om Umeå Summer Zone. Verksamheten startade 2025 och vänder sig till barn och unga. Syftet är att skapa ett tryggt och inkluderande aktivitetsområde med meningsfulla aktiviteter. Umeå Summer Zone är en del av Umeå växer tryggt och säkert (UVTS). Samverkan sker med Fritidsgårdarna för att fånga upp tjejers behov och intresse.

Projekt mot sexuell exploatering på Dragonskolan

Utgår, kommer vid ett senare sammanträde.

Återkoppling Bogotás ICLD-besök i Umeå

Annika Dalén informerar om studiebesöket från Bogotá. Fokus är omtanke/omsorg och stadsplanering. Partnerskapet avslutas i september 2026 och nu pågår arbete med hur samarbetet kan fortsätta.

Elektroniska underskrifter

Det här dokumentet har skrivits under elektroniskt av de personer som listas i signaturpanelen.

Underskrifterna uppfyller kraven för avancerad elektronisk underskrift enligt definitionen i eIDAS (EU:s förordning 910/2014).

Äktheten kan valideras enligt internationella standarder i en valideringstjänst som uppfyller förordningen. Validering kan exempelvis göras här: <https://validate.signport.se/>

Där finns även information om hur validering kan göras i Adobe Acrobat Reader.

Notera, om dokumentet skrivs ut på papper, eller 'skrivs ut' till ett nytt PDF-dokument, följer de elektroniska underskrifterna inte med. Endast det elektroniskt underskrivna originaldokumentet kan valideras.